

30 września 2020 r.

Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie lubuskim w 2019 r.

 25,5 mln zł
Wynik budżetów JST

Jednostki samorządu terytorialnego (JST) uzyskały dochody o 11,3% wyższe niż w 2018 r. W tym samym czasie ich wydatki zwiększyły się o 6,3%. Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego wyniósł 25,5 mln zł wobec deficytu minus 278,5 mln zł za 2018 r.

Dane zawarte w niniejszym opracowaniu dotyczą dochodów i wydatków jednostek samorządu terytorialnego w województwie lubuskim, tj. gmin (82), powiatów (12), miast na prawach powiatu (2) oraz województwa lubuskiego w 2019 r. Informacje obejmujące dochody i wydatki gmin przedstawiono z wyłączeniem dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. Miasta na prawach powiatu realizują równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządzają jeden budżet, więc dochody i wydatki dla tej kategorii jednostek miast podano łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

I. DOCHODY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM

W 2019 r. dochody JST wyniosły łącznie 7100,7 mln zł i były o 11,3% wyższe w porównaniu z realizowanymi w 2018 r. Na tę kwotę składały się przede wszystkim dochody gmin (54,3%) i miast na prawach powiatu (26,6%), a w mniejszym stopniu – powiatów (12,2%) i województwa (6,9%).

Dochody jednostek samorządu terytorialnego ogółem wzrosły w porównaniu z 2018 r. o 11,3%

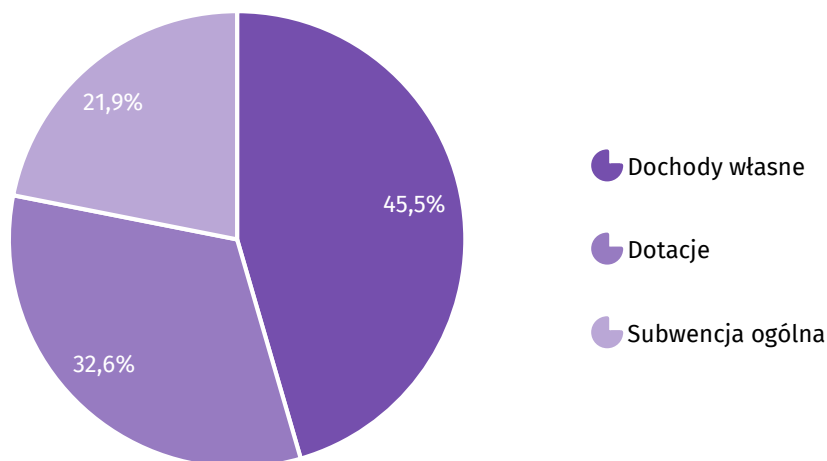
Tabl. 1. Dochody jednostek samorządu terytorialnego w 2019 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	W mln zł	Ogółem = 100	2017 = 100
Ogółem	7100,7	100,0	111,3
Gminy razem	3853,7	54,3	111,4
miejskie	728,4	10,3	111,3
miejsko-wiejskie	2084,6	29,4	111,0
wiejskie	1040,6	14,7	112,4
Miasta na prawach powiatu	1889,2	26,6	112,5
Powiaty	868,8	12,2	107,0
Województwo	489,1	6,9	114,3

Wzrost dochodów zanotowano w budżetach wszystkich szczebli JST. Największy wzrost odnotowano na poziomie budżetu województwa (o 14,3%), w budżetach miast na prawach powiatów (o 12,5%) oraz gmin wiejskich (o 12,4%). Dochody budżetów gmin miejskich i miejsko-wiejskich wzrosły o odpowiednio 11,3% i 11,0%. Z kolei dochody budżetu powiatów wzrosły o 7,0%.

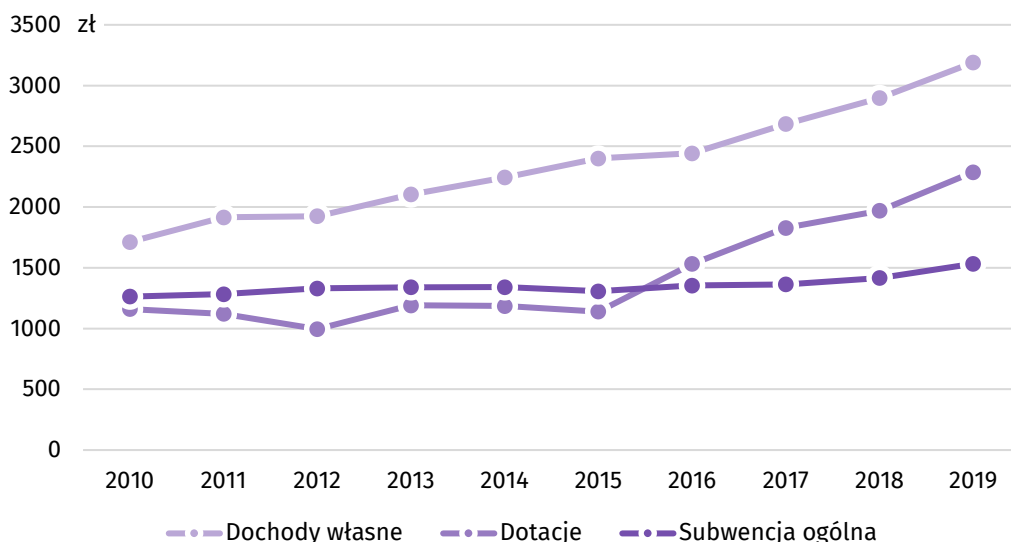
Głównym źródłem dochodów jednostek samorządu terytorialnego są dochody własne – w 2019 r. wyniosły one 3230,7 mln zł, stanowiąc 45,5% dochodów ogółem (o 0,6 p. proc. mniej niż przed rokiem). Kolejne 32,6% stanowiły dotacje (o 1,3 p. proc. więcej niż w poprzednim roku), a 21,9% subwencja ogólna (o 0,6 p. proc. mniej).

Wykres 1. **Struktura dochodów jednostek samorządu terytorialnego w 2019 r.**

W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody własne budżetów JST w województwie lubuskim w 2019 r. wyniosły 3189 zł, tj. o 10,1% więcej niż w 2018 r. Dotacje w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 2287 zł, tj. wzrosły w ujęciu rocznym o 16,1%, a subwencja ogólna miała wartość 1533 zł (tj. wzrosła w porównaniu z 2018 r. o 8,3%).

Wykres 2. **Dochody jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca**

1.1. DOCHODY WŁASNE

W 2019r. dochody własne budżetów JST wyniosły 3230,7mln zł., w porównaniu z 2018 r. wzrosły o 9,8%. Największy udział dochodów własnych w dochodach ogółem odnotowano w budżetach miast na prawach powiatu – 48,6% i w budżetach gmin – 47,0%. Dochody własne stanowią 39,3% udziału w strukturze dochodów powiatów i 32,5% budżetu województwa.

W dochodach własnych jednostek samorządu terytorialnego w 2019 r. największy udział miał podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT), który stanowił 18,1% dochodów ogółem oraz

Dochody własne stanowiły 45,5% ogółu dochodów JST w województwie

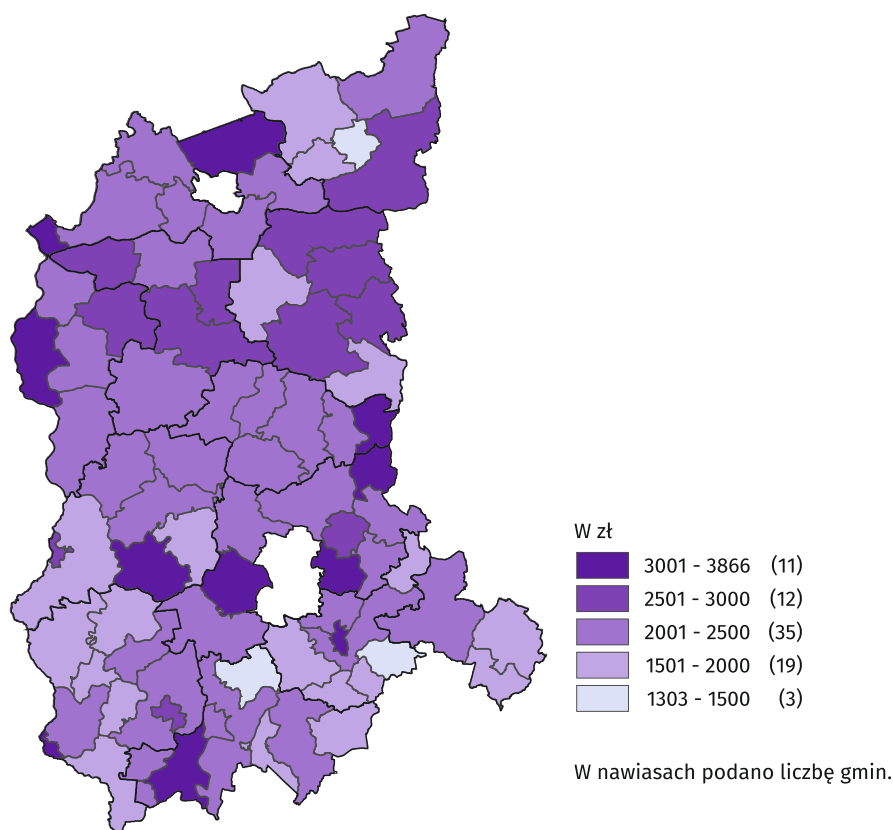
podatek od nieruchomości, który stanowił 9,5%. W strukturze dochodów własnych 10,3% stanowiły dochody klasyfikowane jako tzw. pozostałe dochody, 2,9% dochody z majątku, a 2,1% wyniósł podatek dochodowy od osób prawnych (CIT).

W porównaniu z 2018 r. wyższy był udział wpływów budżetowych JST z tytułu tzw. pozostałych dochodów (o 22,6%), podatków od czynności cywilnoprawnych (o 13,9%), dochodów z majątku (o 13,7%), a także wpływy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (o 9,9%) i podatku rolnego (o 8,0%). W budżetach JST zmniejszyły się natomiast wpływy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych (o 5,7%), oraz z podatku leśnego (o 2,2%).

Tabl. 2. **Dochody własne jednostek samorządu terytorialnego w 2019 r.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy				Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		razem	miejskie	miejsko-wiejskie	wiejskie			
W mln zł	3230,7	1 812,5	403,9	961,9	446,6	917,5	341,8	158,8
W % dochodów ogółem	45,5	47,0	55,4	46,1	42,9	48,6	39,3	32,5
w tym:								
Udział w podatku dochodowym:								
od osób prawnych	2,1	0,6	1,1	0,7	0,3	1,3	0,6	20,1
od osób fizycznych	18,1	16,4	18,6	16,3	14,8	23,5	19,5	8,2
Podatek:								
rolny	0,6	1,0	0,0	1,0	1,7	0,0	-	-
leśny	0,3	0,5	0,0	0,5	1,0	0,0	-	-
od nieruchomości	9,5	13,3	15,6	13,2	11,8	8,8	-	-
od środków transportowych	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	-	-
od czynności cywilnoprawnych	0,7	0,8	0,9	0,8	0,8	1,1	-	-
Dochody z majątku	2,9	3,8	8,6	3,2	1,7	2,9	0,7	0,4
Pozostałe dochody	10,3	9,5	9,6	9,2	9,9	9,9	18,5	3,8

Mapa 1. Dochody własne gmin na 1 mieszkańca w 2019 r.

W budżetach gmin dochody własne stanowiły średnio 47,0% ogółu dochodów, przy czym ich największy udział zanotowano w dochodach gmin miejskich (55,5%). W dochodach budżetów gmin miejsko-wiejskich odsetek dochodów własnych wyniósł 46,1%, a gmin wiejskich - 42,9%.

W strukturze dochodów ogółem gmin województwa lubuskiego największy udział miały wpływy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (16,4%, a ich udział w dochodach własnych gmin wyniósł 34,8%) oraz z tytułu podatku od nieruchomości (13,3%, w dochodach własnych gmin - 28,2%). Znaczące w strukturze dochodów budżetów gmin - pozostały tzw. pozostałe dochody (9,5% ogółu dochodów gmin) oraz dochody z majątku (3,8%).

W ogóle dochodów budżetów powiatów dochody własne stanowiły 39,3%, w tym 19,5% - dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych. Podatek dochodowy od osób fizycznych stanowił 49,6% ogółu dochodów własnych.

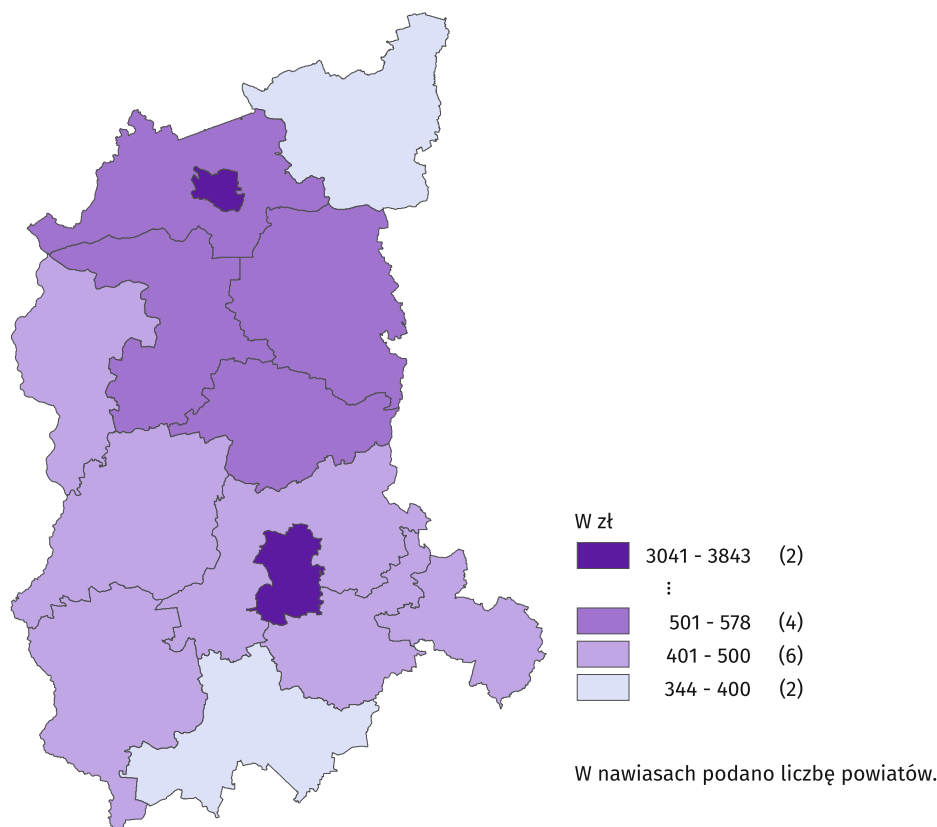
W budżecie województwa odsetek dochodów własnych w 2019 r. wyniósł 32,5%, w tym 20,1% - z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych (w dochodach własnych ogółem - 62,0%), a 8,2% - z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody własne JST w województwie lubuskim wyniosły 3189 zł. Najwyższe dochody własne w przeliczeniu na 1 mieszkańca zanotowano w miastach na prawach powiatu, które w 2019 r. wyniosły 3468 zł, tj. o 5,6% więcej niż przed rokiem. W powiatach wskaźnik ten wynosił 457 zł i wzrósł w porównaniu z 2018 r. o 16,0%, a w gminach - 2422 zł, tj. 12,3% więcej niż rok wcześniej. Wskaźnik dla budżetu województwa był najniższy (157 zł) i utrzymał się na poziomie zbliżonym do notowanego w 2018 r.

Dochody własne budżetów gmin na 1 mieszkańca wyniosły średnio 2422 zł, w tym dochody gmin miejskich - 2846 zł (tj. o 18,1% więcej niż w 2018r.), miejsko-wiejskich - 2341 zł (tj. o 10,3% więcej niż w 2018 r.), a wiejskich - 2282 zł (wzrost o 11,7%).

Najwyższe dochody własne na 1 mieszkańca w 2019 r. zanotowano w gminach: Łęknica (3 866 zł), Bobrowice (3638 zł) i Kostrzyn nad Odrą (3477zł). Najniższe dochody na 1 mieszkańca odnotowały gminy wiejskie Siedlisko (1302 zł), Stare Kurowo (1401 zł) oraz Brzeźnica (1457 zł).

Mapa 2. Dochody własne powiatów i miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w 2019 r.

1.2. SUBWENCJA OGÓLNA

W 2019 r. dochody budżetów JST z tytułu subwencji ogólnej wyniosły 1553,4 mln zł tj. 8,0% więcej niż w poprzednim roku, a ich udział w ogóle dochodów JST wyniósł 21,9% (wobec 22,5% przed rokiem).

Środki z tytułu subwencji ogólnej pochodziły głównie z jej części oświatowej, przyznawanej m.in. na utrzymanie szkół publicznych oraz na kształcenie i odprawy nauczycieli. W 2019 r. było to 1156,3 mln zł, tj. 16,3% ogółu dochodów budżetów JST.

Subwencja ogólna w największym stopniu wspiera budżety powiatów. W 2019 r. w tej formie do budżetów powiatów wpłynęło łącznie 309,3 mln zł, co stanowiło 35,6% ogółu dochodów powiatów. W części oświatowej subwencji, przeznaczonej na utrzymanie szkół ponadpodstawowych, szkolnictwa specjalnego oraz placówek całonocnego pobytu uczniów (bursy, internaty) wpłynęło łącznie 222,5 mln zł, tj. 25,6% ogółu dochodów powiatów. Relatywnie wysoki odsetek dochodów powiatów stanowiła część wyrównawcza subwencji ogólnej (7,1%), finansująca świadczenia z pomocy społecznej i zmniejszająca dysproporcje poziomu dochodów gmin, powiatów i województw oraz część równoważąca (2,6%), przyznawana powiatom na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej oraz w związku ze zróżnicowaniem sieci dróg powiatowych. W porównaniu z 2018 r. dochody powiatów z tytułu subwencji ogólnej wzrosły o 8,1%, w tym w części oświatowej wzrost wyniósł 9,5%, a w części wyrównawczej 7,3%.

W dochodach budżetów gmin, miast na prawach powiatu oraz województwa udział subwencji ogólnej wyniósł odpowiednio 19,8%, 19,9% i 21,2%. W porównaniu z 2018 r. wzrost dochodów w ramach subwencji ogólnej we wpływach budżetowych zanotowano we wszystkich typach JST, w budżecie województwa (o 18,5%), w budżetach miast na prawach powiatu (o 9,8%) i w budżetach gmin (o 5,9%).

W dochodach miast na prawach powiatu część oświatowa subwencji ogólnej stanowiła 18,4%, a w budżetach gmin 14,8%. W porównaniu z 2018 r. dochody te wzrosły zarówno w przypadku miast na prawach powiatu, jak i gmin odpowiednio o 11,5% i 5,8%.

Z kolei w budżecie województwa największą część subwencji ogólnej stanowiła jej część wyrównawcza (13,9% ogółu dochodów budżetu województwa). Część oświatowa subwencji stanowiła 3,6% ogółu dochodów budżetu województwa.

Tabl. 3. **Subwencja ogólna w 2019 r.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy				Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		razem	miejskie	miejsko-wiejskie	wiejskie			
W mln zł	1553,4	764,2	111,0	419,1	234,1	376,1	309,3	103,8
W % dochodów ogółem	21,9	19,8	15,2	20,1	22,5	19,9	35,6	21,2
Część:								
wyrównawcza	4,5	4,8	1,7	4,8	7,1	0,1	7,1	13,9
oświatowa	16,3	14,8	13,2	15,0	15,3	18,4	25,6	3,6
regionalna	0,2	-	-	-	-	-	-	3,5
Uzupełnienie subwencji ogólnej	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2

1.3. DOTACJE

W 2019 r. dotacje ogółem w budżetach JST w województwie lubuskim wyniosły 2316,6 mln zł i wzrosły w porównaniu z 2018 r. o 15,9%. Udział dotacji w ogóle dochodów JST wzrósł skali roku o 1,3 p. proc. do 32,6%.

Większość wpływów w formie dotacji stanowiły dotacje celowe (24,7% ogółu dochodów JST), w tym dotacje z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej (20,3%) oraz na zadania własne (3,3%). Dalsze 7,9% dochodów JST zapewniły łącznie dotacje z paragrafów 200 i 620 oraz 205 i 625 klasyfikacji budżetowej¹.

Najwyższy udział dotacji w dochodach ogółem notuje się w budżecie województwa (w 2019 r. - 46,3%). Były to głównie środki otrzymane w ramach dotacji §§ 205, 625, które stanowiły 27,3% ogółu dochodów budżetu województwa. Znaczącą w strukturze dochodów województwa kategorią dochodową były dotacje z budżetu państwa na zadania własne oraz na zadania z zakresu administracji rządowej, które stanowiły odpowiednio 7,0% i 5,8% oraz dotacje § 200, 620 (4,0%).

W 2019 r. dochody budżetu województwa z tytułu dotacji zwiększyły się w porównaniu z 2018 r. o 24,2%. W stosunku do wartości z roku poprzedniego zwiększyły się dotacje z paragrafów 200 i 620 oraz 205 i 625 klasyfikacji budżetowej (odpowiednio o 30,9% i 36,5%), dotacje z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie zadań własnych (o 34,2%) oraz na realizację zadań własnych (o 10,7%).

Dotacje w kwocie 1277,0 mln zł stanowiły 32,6% ogółu dochodów gmin. Były to głównie dotacje z budżetu państwa na zadania w zakresie administracji rządowej i na zadania własne, które stanowiły odpowiednio 25,2% i 3,4% ogółu dochodów gmin oraz dotacje §§ 205, 625 (3,1%). Dotacje ogółem zrealizowane w 2019 r. w gminach były o 14,3% wyższe w porównaniu z 2018 r.

Dotacje stanowiły prawie 33% ogółu dochodów JST w województwie. W przypadku budżetu województwa odsetek ten wyniósł ponad 46%

Z ogółu dotacji dla JST w województwie lubuskim ponad 55% stanowiły dotacje dla gmin, w tym ponad 30% dla gmin miejsko-wiejskich

¹ Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi lub płatności w ramach budżetu środków europejskich

W strukturze dochodów miast na prawach powiatu i powiatów dotacje stanowiły odpowiednio 31,5% i 25,0%. W porównaniu z 2018 r. zanotowano wzrost dotacji w budżetach miast na prawach powiatu o 26,9%, przy jednoczesnym spadku udziału dotacji w budżetach powiatów o 5,6%.

Tabl. 4. **Dotacje w 2019 r.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy				Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		razem	miejskie	miej-sko-wiejskie	wiejskie			
W mln zł	2316,6	1277,0	213,5	703,6	359,9	595,5	217,6	226,5
W % dochodów ogółem	32,6	33,1	29,3	33,7	34,6	31,5	25,0	46,3
Celowe	24,7	29,1	26,3	29,9	29,6	20,4	19,9	15,0
z budżetu państwa	23,6	28,6	25,4	29,4	29,2	20,0	15,5	12,9
w tym na zadania:								
z zakresu administracji rządowej	20,3	25,2	22,0	25,9	26,0	17,2	12,1	5,8
własne	3,3	3,4	3,4	3,5	3,1	2,2	3,2	7,0
na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	0,4	0,2	0,6	0,1	0,2	0,3	1,6	0,0
otrzymane z państwowych funduszy celowych	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,0	0,3	1,2
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między JST na dofinansowanie własnych zadań	0,4	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	2,6	0,9
§§ 200, 620	1,1	0,9	0,4	0,7	1,6	0,0	2,4	4,0
§§ 205, 625	5,9	3,1	2,6	3,1	3,4	11,1	2,8	27,3

1.4. DOCHODY NA FINANSOWANIE I WSPÓŁFINANSOWANIE PROGRAMÓW I PROJEKTÓW UNIJNYCH

W 2019 r. dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły 594,4 mln zł, tj. 8,4% ogółu dochodów JST. Były to tzw. płatności w zakresie budżetu środków europejskich (w kwocie 474,0 mln zł), środki z budżetu państwa lub inne, przekazane jako współfinansowanie programów i projektów realizowanych z udziałem środków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE (44,1 mln zł) oraz środki z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych (76,3 mln zł).

Z ogółu dochodów na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych prawie 80% stanowiły tzw. płatności w zakresie budżetu środków europejskich

Tabl. 5. **Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w 2019 r.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy				Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		razem	miejskie	miej-sko-wiejskie	wiejskie			
W mln zł	594,4	177,0	22,3	88,3	66,3	213,0	51,0	153,5
W % dochodów ogółem	8,4	4,6	3,1	4,2	6,4	11,3	5,9	31,4
Środki z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych	1,1	1,1	0,5	0,8	2,4	0,1	0,4	5,3
Środki z budżetu państwa lub inne przekazane jako współfinansowanie programów i projektów realizowanych z udziałem środków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE	0,6	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,7	6,0
Płatności z budżetu środków europejskich	6,7	3,3	2,5	3,4	3,9	10,9	4,8	20,0

W porównaniu z rokiem ubiegłym dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wzrosły o 24,5%. W największym stopniu te dochody wzrosły w budżetach miast na prawach powiatu (o 39,1%) oraz w budżecie województwa (o 34,5%). Dochody gmin wzrosły o 15,1%, w tym w gminach wiejskich wzrost wyniósł 85,5%, natomiast w gminach miejskich odnotowano spadek o 51,5%.

Największy udział dochodów na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w ogóle dochodów budżetowych notuje się w budżecie województwa – w 2019 r. wyniósł 31,4%. W budżetach JST niższego szczebla udział ten nie przekroczył 12%. Najmniejszy odsetek dochodów z tej kategorii dochodowej zanotowano w gminach miejskich (3,1%).

II. WYDATKI JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM

W 2019 r. wydatki JST wyniosły 7075,2 mln zł, tj. o 6,3% więcej niż w 2018 r. W strukturze wydatków JST 81,7% stanowiły wydatki bieżące, przy udziale 18,3% wydatków majątkowych. W stosunku do ubiegłego roku wydatki bieżące wzrosły o 10,2%, przy spadku wydatków majątkowych o 8,2%.

Wydatki JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 6984 zł (tj. o 428 zł na 1 mieszkańca więcej niż w 2018 r.), w tym wydatki bieżące 5704 zł (tj. o 539 zł na 1 mieszkańca więcej niż w 2018 r.). Wydatki majątkowe w 2019 r. zrealizowane zostały na poziomie 1280 zł na 1 mieszkańca, tj. były o 112 zł mniejsze niż przed rokiem.

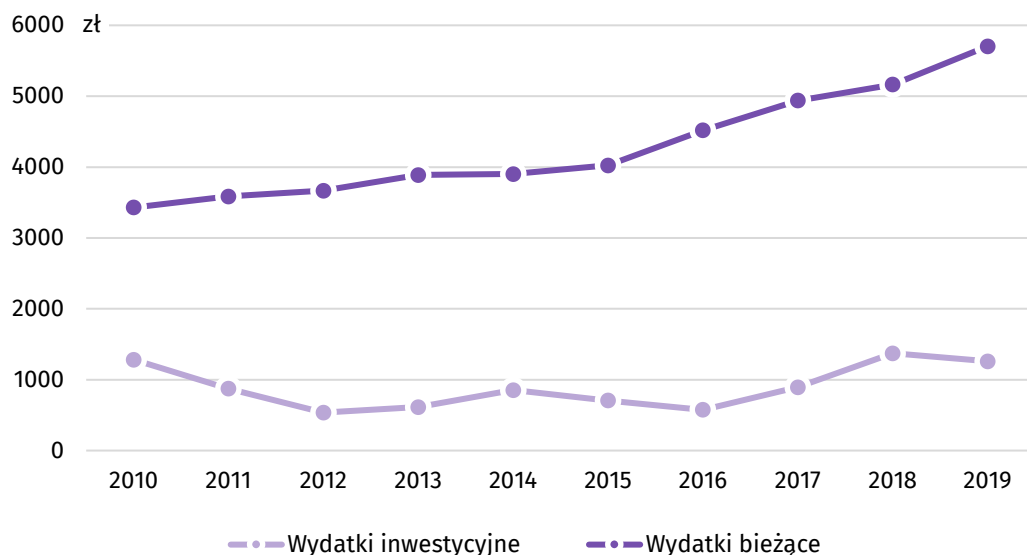
Wydatki JST wzrosły w stosunku do roku ubiegłego o 6,3%

Wydatki JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 6984 zł, tj. o 6,5% więcej niż przed rokiem

Tabl. 6. **Wydatki jednostek samorządu terytorialnego w 2019 r.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	W mln zł	Ogółem = 100	2017 = 100
Ogółem	7075,2	100,0	106,3
Gminy razem	3802,7	53,7	106,2
miejskie	715,4	10,1	104,4
miejsko-wiejskie	2072,8	29,3	107,8
wiejskie	1014,5	14,3	104,2
Miasta na prawach powiatu	1906,4	26,9	105,1
Powiaty	841,0	11,9	103,8
Województwo	525,1	7,4	116,0

Wykres 3. **Wydatki jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca**

2.1. WYDATKI BIEŻĄCE

Wydatki bieżące JST wyniosły łącznie 5778,3mln zł (81,7% ogółu wydatków JST), tj. o 10,2% więcej niż w roku poprzednim. Wyższe niż przed rokiem były wszystkie rodzaje wydatków bieżących. Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych wzrosły o 19,1%, wydatki bieżące jednostek budżetowych o 7,7%, a dotacje o 7,2%.

Największy udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem notuje się w budżetach powiatów. W 2019 r. odsetek ten wyniósł 85,6%, tj. o 1,1 p. proc. mniej niż w 2018 r. W budżetach gmin wydatki bieżące stanowiły 84,2% ogółu wydatków, tj. o 3,4 p. proc. więcej niż przed rokiem, a w budżetach miast na prawach powiatu 80,4%, tj. o 6,4 p. proc. więcej w porównaniu z 2018 r. Spadek udziału wydatków bieżących w ogóle wydatków zanotowano w budżecie województwa, o 5,7 p. proc. do poziomu 61,9%.

Tabl. 7. **Wydatki bieżące w 2019 r.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy				Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		razem	miejskie	miej-sko-wiejskie	wiejskie			
W mln zł	5778,3	3200,7	591,3	1768,6	840,8	1532,6	719,7	325,3
W % wydatków ogółem	81,7	84,2	82,7	85,3	82,9	80,4	85,6	61,9
w tym:								
Dotacje	8,2	5,3	7,4	5,2	3,9	10,8	4,8	26,1
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	19,4	26,5	23,8	27,0	27,4	16,9	4,6	0,9
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	53,2	51,6	50,7	52,3	50,9	51,8	75,1	33,8
w tym:								
wynagrodzenia	28,8	26,4	25,6	26,7	26,2	28,6	47,8	17,5
w tym osobowe	26,2	23,9	23,4	24,3	23,5	26,2	42,8	16,0
pochodne od wynagrodzeń	5,3	5,1	4,9	5,2	5,1	5,1	7,7	3,2
w tym składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy	5,3	5,1	4,9	5,2	5,1	5,1	7,6	3,1
zakup materiałów i usług	15,8	16,9	18,1	17,1	15,9	15,3	14,6	11,7
Obsługa długu publicznego	0,7	0,7	0,6	0,8	0,5	0,6	1,0	1,1

W 2019 r. najwyższe wydatki bieżące w przeliczeniu na 1 mieszkańca zanotowano w miastach na prawach powiatu (5793 zł) tj. o 14,1% wyższe niż przed rokiem. Wydatki bieżące gmin na 1 mieszkańca wzrosły w skali roku średnio o 11,0% do 4276 zł, przy czym najwyższe były w gminach miejsko-wiejskich (4305 zł, o 10,3% wyższe niż w 2018 r.). W gminach wiejskich wydatki bieżące na 1 mieszkańca wyniosły 4296 zł (tj. o 11,3% więcej niż w 2018 r.), a w gminach miejskich 4167 zł (tj. o 12,7% więcej).

Wzrost wydatków bieżących w przeliczeniu na 1 mieszkańca zanotowano także w budżetach powiatów (o 2,9% do 962 zł). Z kolei wydatki bieżące budżetu województwa w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 321 zł i były 6,6% wyższe niż rok wcześniej.

2.2. WYDATKI MAJĄTKOWE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

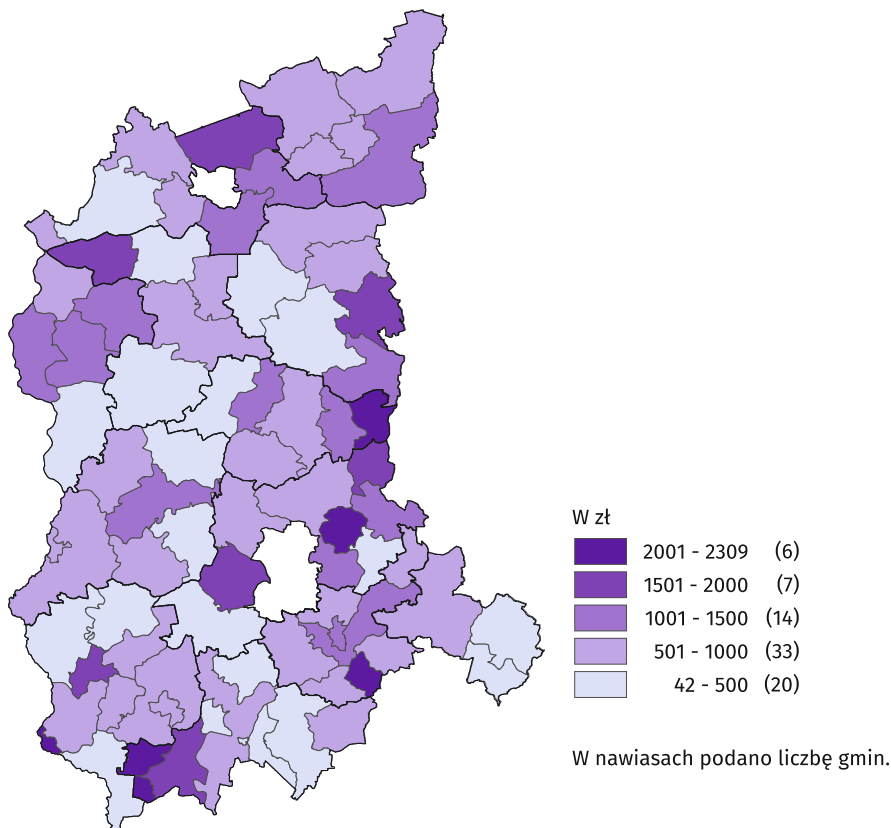
W 2019 r. wydatki majątkowe stanowiły średnio 18,3% ogółu wydatków JST (wobec 21,2% w 2018 r.). Wydatki te wyniosły 1296,9 mln zł, w tym 1276,9 mln zł stanowiły wydatki inwestycyjne, których wartość zmniejszyła się o 8,4% w stosunku do ubiegłego roku.

Wzrost wydatków inwestycyjnych w porównaniu z 2018 r. wystąpił w budżecie województwa (o 36,1%) i w powiatach (o 12,6%). Wydatki inwestycyjne budżetów gmin były średnio o 11,9% niższe niż przed rokiem, przy czym w gminach wiejskich spadek ten wyniósł – 20,7%, gminach miejskich 17,8%, w a w gminach miejsko-wiejskich – 2,8%. Wydatki inwestycyjne w budżecie miast na prawach powiatu zmniejszyły się natomiast o 22,0%.

W 2019 r. wydatki inwestycyjne były mniejsze niż w poprzednim roku

Nadal największy udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem notowano w budżecie województwa, na poziomie 38,1% (wobec 32,4% przed rokiem). Zmniejszył się udział wydatków inwestycyjnych w ogóle wydatków budżetów miast na prawach powiatu (o 6,7 p. proc. do 19,2%) oraz gmin (o 3,2 p. proc. do 15,6%). Odsetek wydatków inwestycyjnych budżetów powiatów wyniósł 13,9%, tj. o 1,1 p. proc. więcej niż przed rokiem.

Mapa 3. Wydatki inwestycyjne gmin na 1 mieszkańca w 2019 r.

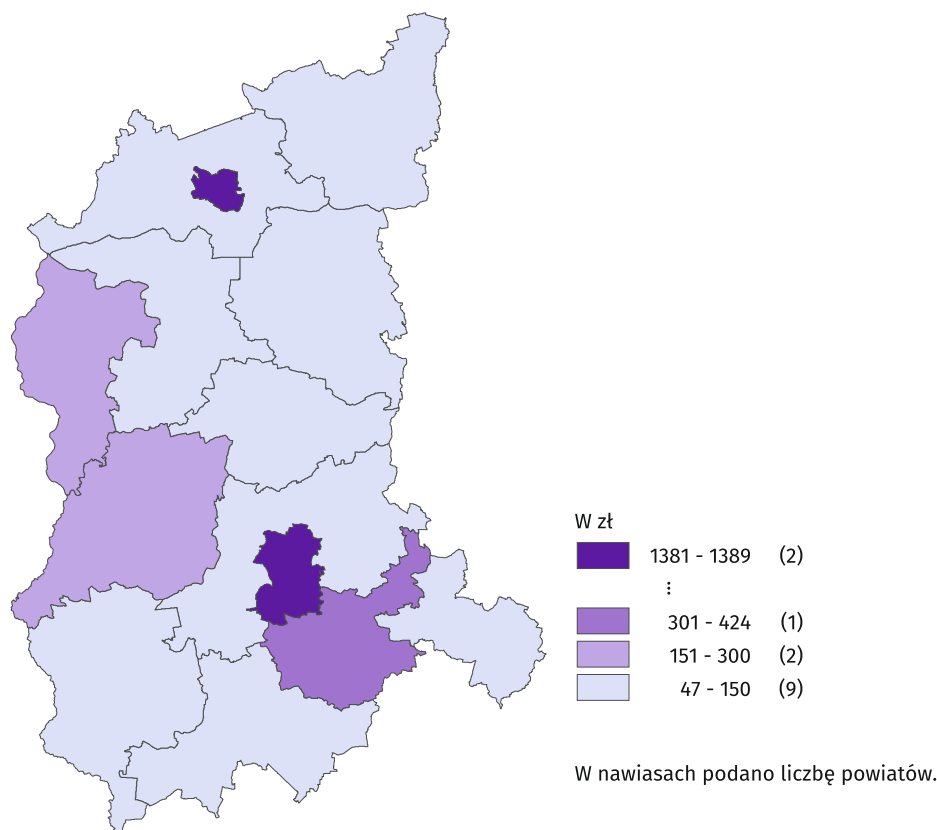

Najwyższe wydatki inwestycyjne w przeliczeniu na 1 mieszkańca zrealizowały miasta na prawach powiatu (średnio 1385 zł, jednak były one o 22,1% niższe niż w 2018 r.). Wydatki inwestycyjne gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 793 zł i spadły o 11,6% w skali roku. Wydatki inwestycyjne województwa wyniosły 197 zł na 1 mieszkańca, tj. o 36,5% więcej niż w poprzednim roku, a powiatów – 156 zł (tj. o 13,0% więcej).

Tabl. 8. Wydatki majątkowe w 2019 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy				Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		razem	miejskie	miej-sko-wiejskie	wiejskie			
W mln zł	1296,9	602,1	124,1	304,3	173,7	373,8	121,3	199,8
W % wydatków ogółem	18,3	15,8	17,3	14,7	17,1	19,6	14,4	38,1
w tym inwestycyjne	18,0	15,6	16,8	14,5	17,1	19,2	13,9	38,1

Mapa 4. Wydatki inwestycyjne powiatów i miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w 2019 r.

2.3. WYDATKI JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW

Z ogółu wydatków JST, najwięcej zrealizowano w dziale oświata i wychowanie – 1908,4 mln zł (tj. 27,0% ogółu wydatków JST). Wydatki w dziale rodzina w wysokości 1355,8 mln zł stanowiły dalsze 19,2% ogółu wydatków JST, a w dziale transport i łączność (939,9 mln zł) – 13,3%. Udziały wydatków w pozostałych działach klasyfikacji budżetowej nie przekraczały 10% ogółu wydatków JST. Były to m.in. wydatki w dziale administracja publiczna (8,8% ogółu wydatków JST), gospodarka komunalna i ochrona środowiska (6,6%), pomoc społeczna (6,4%) oraz kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (3,4%).

W większości działów klasyfikacji budżetowej zanotowano wzrost wydatków JST w porównaniu z poprzednim rokiem. Największy wzrost zanotowano w dziale turystyka – o 67,9%, ochrona zdrowia – o 35,4% i w dziale rodzina – o 21,3%. Spadek wydatków odnotowano w działach rolnictwo i łowiectwo o 11,4% i transport i łączność – o 8,1%.

W budżetach gmin w największym stopniu wzrosły wydatki klasyfikowane w działach: turystyka (o 113,2%), bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa (o 20,8%) i rodzina (o 20,2%). Największy spadek wydatków odnotowano natomiast w dziale transport i łączność (21,7%). W miastach na prawach powiatu najwyższy wzrost wydatków nastąpił w dziale rolnictwo i łowiectwo (o 181,5%) oraz obsługa długu publicznego (o 28,2%) i gospodarka mieszkaniowa (o 27,1%), największy spadek zaś w dziale działalność usługowa – 19,3%. W budżetach powiatów największy wzrost dotyczy wydatków na kulturę fizyczną (o 168,5%), a największy spadek – wydatków na turystykę (o 62,0%). Wydatki na gospodarkę mieszkaniową i kulturę fizyczną w największym stopniu wzrosły w budżecie województwa lubuskiego (odpowiednio o 381,6% i 119,5%). W budżecie tym w największym stopniu zmniejszyły się wydatki na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (o 31,4%).

Jednostki samorządu terytorialnego najwięcej środków wydatkowały w dziale oświata i wychowanie oraz w dziale rodzina

Tabl. 9. **Struktura wydatków według działań w 2019 r.**

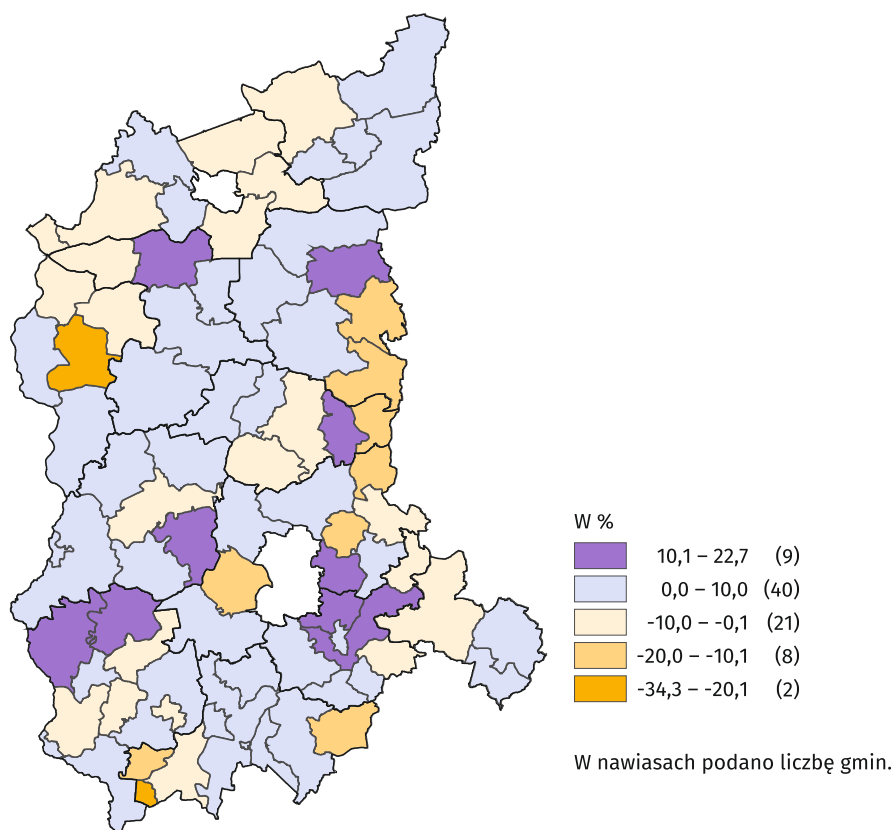
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Gminy				Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		razem	miejskie	miej-sko-wiejskie	wiejskie			
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Rolnictwo i łowiectwo	1,4	2,1	0,0	1,5	4,8	0,1	0,2	2,3
Transport i łączność	13,3	6,3	9,4	5,3	6,2	18,4	13,2	45,5
Turystyka	0,4	0,7	0,4	0,6	1,1	0,0	0,1	0,1
Gospodarka mieszkaniowa	1,9	2,2	2,1	2,7	1,4	1,9	1,1	0,4
Działalność usługowa	0,6	0,4	0,3	0,4	0,3	0,4	2,1	0,1
Administracja publiczna	8,8	8,6	6,8	8,4	10,3	6,2	10,6	16,1
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2,0	1,3	0,9	1,3	1,6	1,7	7,3	0,1
Obsługa długu publicznego	0,8	0,7	0,6	0,8	0,5	0,6	1,2	1,1
Oświata i wychowanie	27,0	28,3	28,8	28,9	26,8	30,3	27,9	3,3
Ochrona zdrowia	1,7	0,6	0,9	0,6	0,4	1,0	3,0	10,8
Pomoc społeczna	6,4	6,5	7,5	6,4	5,9	5,4	12,2	0,7
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1,6	0,3	0,1	0,3	0,3	1,8	5,2	5,0
Edukacyjna opieka wychowawcza	2,1	0,7	0,6	0,9	0,5	3,0	6,6	1,0
Rodzina	19,2	25,1	23,4	25,7	25,1	17,3	8,1	0,3
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	6,6	8,8	9,1	9,5	7,1	6,7	0,2	0,5
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3,4	4,2	3,6	3,8	5,3	1,9	0,2	8,3
Kultura fizyczna	2,5	2,7	5,2	2,5	1,5	2,6	0,3	3,2
Pozostałe	0,3	0,5	0,3	0,4	0,9	0,7	0,5	1,2

III. WYNIKI FINANSOWE BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

W 2019 r. wynik finansowy budżetów JST ukształtował się na poziomie 25,5 mln zł nadwyżki. Relacja wyniku do dochodów wyniosła 0,4%, tj. poprawiła się w porównaniu z 2018 r. Przed rokiem wynik budżetów JST wyniósł minus 278,5 mln zł, a relacja wyniku do ogółu dochodów JST wyniosła minus 4,4%.

Wynik budżetów gmin województwa lubuskiego wyniósł 50,9 mln zł (wobec minus 122,7 mln zł w poprzednim roku). Spośród 80 lubuskich gmin, w 31 gminach rok budżetowy zamknięto deficytem w łącznej wysokości minus 84,2 mln zł. W pozostałych gminach 49 gminach odnotowano nadwyżkę budżetową w łącznej wysokości 135,1 mln zł. Przed rokiem deficyt o łącznej wartości minus 170,6 mln zł wystąpił w 49 gminach, a nadwyżkę dochodów nad wydatkami o łącznej wartości 47,9 mln zł zanotowano w 31 gminach.

Mapa 5. Relacja wyniku finansowego do wykonanych dochodów gmin w 2019 r.

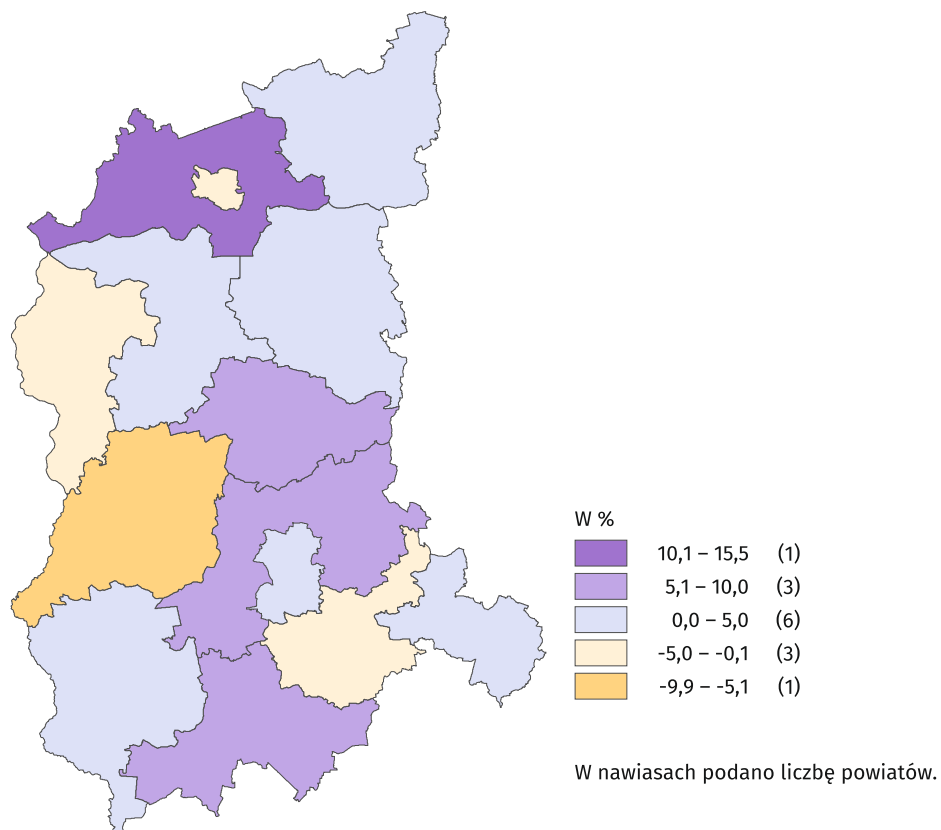
W 2019 r. relacja wyniku ogółem do dochodów gmin ogółem wyniosła 1,3%, wobec minus 3,5% przed rokiem. Gminy o największej nadwyżce budżetowej to Przytoczna (22,7%) i Zabór (13,7%). W 10 gminach w województwie deficyt budżetowy stanowił co najmniej 10% dochodów. W gminie o największym deficycie (Gozdnica) ujemny wynik budżetowy stanowił 34,3% jej dochodów budżetowych. Niską wartość prezentowanego wskaźnika zanotowano także w gminach: Rzepin (minus 21,7%), Babimost (minus 15,3%) oraz Pszczew (minus 14,3%).

W miastach na prawach powiatu zanotowano deficyt budżetowy, który wyniósł minus 17,2 mln zł (wobec deficytu w poprzednim roku w wysokości minus 133,7 mln zł), a relacja wyniku do dochodów wyniosła minus 0,9% wobec minus 8,0% przed rokiem.

Łączny wynik budżetów powiatów wyniósł 27,7 mln zł (wobec 2,4 mln zł w 2018 r.), a relacja wyniku do dochodów powiatów wyniosła 3,2% (wobec 0,3% w poprzednim roku). Spośród 12 powiatów w województwie lubuskim, w 3 zanotowano deficyt budżetowy w wysokości 10,8 mln zł. W pozostałych powiatach zanotowano nadwyżkę w łącznej wysokości 38,5 mln zł. Relacja wyniku do dochodów ukształtowała się na poziomie od minus 9,9% w powiecie krośnieńskim i minus 2,4% w powiecie nowosolskim, do 15,5% w powiecie gorzowskim.

W budżecie województwa zanotowano deficyt w kwocie minus 36,0 mln zł (wobec minus 24,6 mln zł przed rokiem). Relacja wyniku do dochodów województwa wyniosła minus 7,4% (wobec minus 5,7% w poprzednim roku).

Mapa 6. **Relacja wyniku finansowego do wykonanych dochodów powiatów i miast na prawach powiatu w 2019 r.**

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Zielonej Górze
Dyrektor **Roman Fedak**
Tel: 68 322 31 12

Rzeczoznawstwo:
Lubuski Ośrodek Badań Regionalnych
Tel: 68 322 31 28

Współpraca z Mediami:

tel.: (+48 68) 322 31 12

faks: (+48 68) 325 36 79

e-mail: SekretariatUSZGR@stat.gov.pl

zielonagora.stat.gov.pl

@ZielonaGoraSTAT

@UStatZielonaGora

Powiązane opracowania

[Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie lubuskim w 2018 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych \(BDL\)](#)

[Strateg](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Budżet jednostki samorządu terytorialnego](#)

[Dochody jednostek samorządu terytorialnego](#)

[Dochody własne jednostek samorządu terytorialnego](#)

[Dotacje celowe](#)

[Dotacje celowe z budżetu państwa](#)

[Dotacje celowe z funduszy celowych](#)

[Podatek](#)

[Podatek dochodowy od osób fizycznych](#)

[Podatek dochodowy od osób prawnych](#)